

De kern van het Sinterklaasfeest

Door: Jan de Bas

Het sinterklaasfeest ligt onder vuur. Of beter: er is een discussie over de vraag hoe vriendelijk het feest is voor alle inwoners van Nederland. Is Zwarte Piet niet een symbool van onderdrukking? Hij is de hulp van Sint-Nicolaas zoals de zwarte slaven dit waren van de blanke bazen in de 17de, 18de en zelfs 19de eeuw. Sommigen beweren dat Piet een rechtstreekse afstammeling is van de slaven. Voorstanders van Zwarte Piet stellen dat het feest niet zonder deze donkere personage gevierd kan worden. Tegenstanders van Piet vinden dit bezwaar niet tegen zijn aanwezigheid opwegen. Keer op keer stelt het debat over Piet ons de vraag: wat is de kern van het feest?

Wie het sinterklaasfeest kent, kan het gedrag van Nederlanders in de laatste maanden van het kalenderjaar beter begrijpen. Het feest bezit een spiegel functie. Je ziet in de manier waarop het feest gevierd wordt en hoe mensen ermee omgaan wat mensen in de aanloop van 5 december drijft. Het feest bindt mensen. De nationale en plaatselijke intocht, het eeuwenoude liederenrepertoire, de rituelen en de verhalen rond het feest vormen een geheel aan verschijnselen dat jaar in, jaar uit kinderen kansen biedt om tot elkaar te komen. Het feest slaat bruggen tussen groepen mensen. Bij de intocht aan de Westerkade te Rotterdam waren de afgelopen jaren bijvoorbeeld opvallend veel mensen met een verschillende culturele achtergrond aanwezig. Zij zongen schouder aan schouder sinterklaasliederen en dat is bijzonder, want het is een van de weinige momenten waarop Nederlandse volwassenen met elkaar in het openbaar zingen. Dat het feest mensen samenbrengt en hen samenbindt behoort tot de kernwaarden van het 5-decemberfeest.

Het mooie aan het sinterklaasfeest is dat het jong en oud in staat stelt om elkaar te iets te geven. Dankbaarheid, interesse, creativiteit en gemeenschappelijkheid horen hierbij. Het gaat bij het feest in wezen om een geven om niet, een geven zonder iets terug te verwachten. Bij geven moeten we niet vooral denken aan materiële giften, maar vooral aan aandacht, belangstelling en liefde. Dat is het allerbelangrijkste van het feest. Je geeft niet zo maar iets aan iemand, je verdiept je in de ander voor je iets geeft. Je schenkt dus aandacht aan de ander. De vraag is of dit met of zonder een Pietfiguur kan. Zolang er gegeven wordt, kan het 5-decemberfeest makkelijk zonder Piet. Alleen is het wel zo dat Piet het geven mogelijk maakt. Samen met Sinterklaas vormt hij het duo dat het geven belichaamt. Geloven kan je prima zonder een kerk, maar veel mensen merken dat wanneer je minder vaak naar de kerk gaat, je ook vaak minder met geloof bezig bent. De vorm van het feest garandeert als het ware de inhoud ervan. Overigens hoeft Piet niet perse zwart te zijn om zijn geeffunctie te vervullen. En Sinterklaas hoeft ook geen mijter en baard te hebben. Maar de waardigheid van de gulle geveer wordt wel gedragen door zijn uiterlijk. We

moeten daarbij niet vergeten dat Sinterklaas en Piet een uitvinding zijn van ons allemaal. Dus als Piet roze moet zijn, kan dat. En als Sint een werkmijter op moet, draagt hij die. Wij houden met elkaar het verhaal van 5-december in stand. Juist om het op 5 december te vieren en er op vaste tijden een ook door ons verzonnen intocht bij te blijven organiseren. Zo geven we vorm aan het feest, waarvan de kern is: het geven aan en vooral om elkaar.